

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 1.0. Aralık 2009
Sayı : 85.13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

11491

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla, Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul GÜNAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla

Sahin MENGÜ
Manisa Milletvekili

Manisa Turgutlu ilçesinin kuzeyinde yer alan Çal Dağı'nda sülfürik asitle nikel madeni çıkarılması faaliyetlerinin doğaya, tarıma ve insan sağlığına vereceği zararların yanında arkeolojik kalıntılara da büyük zararı olacaktır.

Dağın güneyinden geçen Gediz nehri Türkiye'nin de taraf olduğu Uluslar arası Öne Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşmenin (RAMSAR) eklerinde sayılarak uluslar arası koruma altına alınmıştır. Çal Dağı bölgesinde sülfürik asit kullanılarak yıgın liç yöntemiyle nikel madeni çıkarılması ve ayrıştırılması sırasında 300.000'den fazla ağaç kesilerek bölgedeki orman alanları yok edilecektir. Kullanılacak sülfürik asit bölgenin tarım arazilerini, sularını, havasının kirleterek bölge halkının yaşamında ciddi tehdit oluşturacaktır.

Çal Dağı; gerek etrafından ve gerekse eteklerinde saptanan antik kalıntılar nedeniyle Lidya uygarlığının antik tarihi ve arkeolojisi bakımından büyük önem taşımaktadır. Çal Dağı'nın güney bölümünde ele geçen bazı arkeolojik buluntular ve araştırmalar bölge tarihi bakımından önemli bilgiler vermektedir. Bölgede çok sayıda sikke defineleri, heykeller, tümülüsler, mezarlar bulunmuştur. Bilimsel arkeolojik çalışmalar Helenistik, Pers, Roma ve Bizans devirlerinde yerleşime sahne olduğunu göstermektedir. Buluntuların bir kısmı Manisa Müzesinde sergilenmektedir.

Çal Dağı'nda faaliyet sürdüren maden şirketinin orman arazisi içerisinde ve yakınlarında son zamanlarda iş makineleri ile yol açma çalışması yaptığı ve yol çalışması sırasında erken Bizans dönemine ait mezarlık alanın tahrip edildiği konusunda şikayetler gelmiş ve bu şikayetler arkeoloji bilim insanlarının çalışmalarıyla da tespit edilmiştir. Yine mezarlık alanının yakınında kısmen açılmış ve tahrip edilmiş Tümülüs görüldüğü bildirilmiştir.

Bölgede yapılan madencilik faaliyetinin antik kalıntılara zarar verdiği bu nedenle madencilik çalışmalarının durdurularak önemli arkeolojik kalıntıların koruma altına alınmasının zorunlu hale geldiği bilimsel görüş olarak ortaya çıkmıştır.

Bu nedenlerle;

- 1- Çal Dağı ve çevresinde bulunan antik kalıntıları koruma altına almak amacıyla bölgede arkeolojik sit alanı ilan edilen yerler var mıdır?
- 2- Bölgenin arkeolojik sit alanı olması amacıyla Bakanlığınızca acil bir çalışma yapılacak mıdır?
- 3- Bölgedeki antik kalıntıların korunması amacıyla, halen yürütülen madencilik faaliyetinin durdurulması için konunun önemi ve aciliyeti göz önünde bulundurularak Bakanlığınızca diğer kurumlar nezdinde girişimde bulunulacak mıdır?